

ЖИТОМИРСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

16 серпня 2017 року

м.Житомир

справа № 806/2030/17

час прийняття:

12 год. 09 хв.

категорія 8.1

Житомирський окружний адміністративний суд у складі:

головуючого судді Попової О. Г.,

секретар судового засідання Ясинська К.В.,

за участю: представника позивача Кобилінського П.І.,

представника відповідача Артюх А.К., Синицької Н.П.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Державного підприємства "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" до Головного управління ДФС у Житомирській області про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення,

встановив:

Державне підприємство "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" (далі - ДП "Народицьке спеціалізоване лісове господарство") звернулось до суду з позовом, у якому, з урахуванням заяви про зміну позовних вимог (а.с. 78-81), просить визнати протиправним та скасувати податкове повідомлення-рішення Головного управління ДФС у Житомирській області (далі - ГУ ДФС у Житомирській області) від 26.04.2017 № 0007831404 про застосування штрафних санкцій в сумі 99876,00 грн. В обґрунтування позовних вимог зазначив, що при виникненні у підприємства суб'єктивного обов'язку подати звіт про контрольовані операції за 2015 рік (станом на 04.04.2016), законодавець не обмежував платника податків періодом, протягом якого ним мав бути поданий такий звіт та не встановлював відповідальність за зволікання з поданням такого звіту. На переконання позивача, він і у 2017 році зберігав право на подання звіту про контрольовані операції за 2015 рік, оскільки законодавець прямо не передбачив окремих перехідних та спеціальних норм права для таких правовідносин, що фактично неможливо з огляду на норму прямої дії - [статтю 58 Конституції України](#), а отже, й права платника податків, що виникли на підставі пункту [39.4](#). ст. [39 Податкового кодексу України](#), мають

ним реалізовуватись та не можуть бути обмежені або виключені, у тому числі за рішенням контролюючого органу. З огляду на положення [статті 58 Конституції України](#) та роз'яснень, наведених у Рішенні Конституційного Суду України від 09.02.1999 № 1/99-рп, вважає, що застосування фіскальним органом норм законодавства, що набули чинності з 01.01.2017 до правовідносин, що виникли у позивача ще в квітні 2016 року є неприпустимим. Також, аргументуючи протиправність рішення, посилається на пункт [53.1](#) статті [53 Податкового кодексу України](#), відповідно до якого платник податків не може бути повторно притягнутий до відповідальності за одне й те саме порушення.

Представник позивача у судовому засіданні позовні вимоги підтримав у повному обсязі та просив суд позов задовольнити.

Представники відповідача у судовому засіданні заперечили проти позову та просили відмовити у задоволенні позовних вимог з підстав, викладених у письмових запереченнях. Пояснили, що рішення контролюючого органу прийнято на підставі, у спосіб та у межах повноважень, визначених [Конституцією України](#) та [Податковим кодексом України](#). Стверджують, що [Перехідними положеннями Податкового кодексу України](#) передбачено повноваження контролюючих органів застосовувати штрафні санкції до платників податків на підставі пункту [120.4](#) статті [120 Податкового кодексу України](#), незалежно від періоду здійснення контрольованих операцій.

Вислухавши пояснення представників сторін, дослідивши матеріали справи, суд дійшов висновку про безпідставність позовних вимог, з огляду на наступне.

Встановлено, що у період з 27.09.2016 по 10.10.2016 посадовими особами контролюючого органу проведено виїзну планову перевірку ДП "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" з питань дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 01.01.2015 по 30.06.2016, за результатами якої складено акт від 18.10.2016 № 43/06-30-14-01/34283057 (а.с. 12-61).

Актом перевірки, серед інших порушень, зафіксовано порушення підпункту [39.4.2](#) пункту [39.4](#) статті [39 Податкового кодексу України](#) в частині неподання ДП "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" звіту про контрольовані операції за 2015 рік.

Виявлене порушення слугувало підставою для прийняття контролюючим органом податкового повідомлення-рішення від 31.10.2016 № 0001591401 про застосування до ДП "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" штрафних (фінансових) санкцій в сумі 365400,00 грн на підставі пункту [120.3](#) статті [120 Податкового кодексу України](#) (а.с. 62).

Так, на момент прийняття податкового повідомлення-рішення від 31.10.2016 №0001591401, пункт 120.3 [статті 120 Податкового кодексу України](#) діяв у такій редакції:

"Неподання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або невключення до такого звіту інформації про всі здійснені протягом звітного періоду контрольовані операції відповідно до вимог пункту [39.4](#) статті [39](#) цього [Кодексу](#) тягне за собою накладення штрафу у розмірі:

300 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання (несвоєчасного подання) звіту про контрольовані операції;

1 відсоток суми контрольованих операцій, незадекларованих у поданому звіті про контрольовані операції, але не більше 300 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за всі незадекларовані контрольовані операції;

3 відсотки суми контрольованих операцій, щодо яких не була подана документація, визначена підпунктом [39.4.6](#) пункту [39.4](#) статті [39](#) цього [Кодексу](#), але не більше 200 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за всі контрольовані операції, здійснені у відповідному звітному році.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє платника податку від обов'язку подання звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення".

У ході судового розгляду справи з'ясовано, що лише 23.03.2017 позивачем був поданий до контролюючого органу звіт про контрольовані операції за 2015 рік. Зазначена обставина стала підставою для проведення відповідачем позапланової перевірки.

Так, у період з 06.04.2017 по 07.04.2017 посадовою особою ГУ ДФС у Житомирській області проведено документальну позапланову невіізну перевірку ДП "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" з питань дотримання вимог податкового законодавства України в частині несвоєчасного подання звіту про контрольовані операції за 2015 рік, за результатами якої складено акт від 14.04.2017 № 197/06-30-14-04/34283057 (а.с. 5-9).

Указаним актом зафіксовано порушення підпункту [39.4.2](#) пункту [39.4](#) статті [39 Податкового кодексу України](#) в частині несвоєчасного подання звіту про контрольовані операції за 2015 рік.

За результатами розгляду акту перевірки, контролюючим органом прийнято податкове повідомлення-рішення від 26.04.2017 №0007831404, яким до ДП

"Народицьке спеціалізоване лісове господарство" застосовано штрафні (фінансові) санкції в сумі 99876,00 грн. на підставі пункту [120.4](#) статті [120](#) [Податкового кодексу України](#) (а.с. 10).

На переконання позивача, у відповідача не було правових підстав для застосування фінансових санкцій, введених в дію з 01.01.2017, оскільки на момент виникнення правопорушення щодо неподання звіту про контрольовані операції за 2015 рік та сплати штрафних санкцій за це правопорушення не було передбачено штрафної санкції за несвоєчасне неподання звітності. Відтак, вважає, що застосування норм законодавства, чинних з 01.01.2017 до правовідносин, які виникли у 2016 році, є неприпустимим.

Проте, доводи позивача спростовуються наступним.

[Законом України від 21 грудня 2016 року № 1797-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні" статтю 120 Податкового кодексу України](#) доповнено пунктом 120.4 такого змісту:

"Несвоєчасне подання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або несвоєчасне декларування контрольованих операцій у поданому звіті відповідно до вимог пункту [39.4](#) статті [39](#) цього [Кодексу](#) тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання звіту про контрольовані операції, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного декларування контрольованих операцій в поданому звіті про контрольовані операції у разі подання уточнюючого звіту, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

двох розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання документації з трансфертного ціноутворення, визначеної підпунктами [39.4.6](#) та [39.4.8](#) пункту [39.4](#) статті [39](#) цього [Кодексу](#), але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року".

Указаний Закон набрав чинності з 01.01.2017.

Аналіз наведених положень закону дає підставу для висновку, що з 01.01.2017 пунктом [120.4](#) статті [120 Податкового кодексу України](#) встановлено новий вид відповідальності платників податків за несвоєчасне подання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або несвоєчасне декларування контрольованих операцій у поданому звіті відповідно до вимог п. 39.4 ст. 39 Кодексу. При цьому, до 01.01.2017 відповідальність за несвоєчасне подання звіту та несвоєчасне декларування контрольованих операцій визначалась пунктом [120.3](#) статті [120 Податкового кодексу України](#), що повністю спростовує доводи представника позивача про відсутність відповідальності за несвоєчасне подання звіту.

Пунктом 11 підрозділу 10 [розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України](#) встановлено, що штрафні (фінансові) санкції (штрафи) за наслідками перевірок, які здійснюються контролюючими органами, застосовуються у розмірах, передбачених законом, чинним на день прийняття рішень щодо застосування таких штрафних (фінансових) санкцій.

Отже, у разі встановлення після 01.01.2017 контролюючими органами факту несвоєчасного подання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або фактів несвоєчасного декларування контрольованих операцій у поданому звіті застосовується штраф (штрафи) згідно з пунктом [120.4](#) статті [120 Кодексу](#) незалежно від звітного періоду здійснення контрольованих операцій.

В даній справі санкції до позивача застосовані за кожний календарний день несвоєчасного подання звіту про контрольовані операції з часу прийняття норми права про такий вид відповідальності (пункт [120.4](#) ст. [120 Податкового кодексу України](#)) - з 01.01.2017 року до моменту подачі звіту - 23.03.2017 року.

Також, суд вважає помилковими твердження представника позивача про ігнорування контролюючим органом положень [статті 58 Конституції України](#) при прийнятті спірного рішення, з огляду на наступне.

Так, відповідно до частини першої [статті 58 Конституції України](#), закони, та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Як впливає із Рішення Конституційного Суду України від 9 лютого 1999 року N 1/99-рп, частину першу [статті 58 Конституції України](#) щодо дії нормативно-правового акта в часі треба розуміти так, що вона починається з моменту набрання цим актом чинності і припиняється з втратою ним чинності, тобто до події, факту застосовується той закон або інший нормативно-правовий акт, під час дії якого вони настали або мали місце.

Також, у вказаному Рішенні Конституційний Суд України дійшов висновку, що положення частини першої [статті 58 Конституції України](#) про зворотню дію в часі законів та інших нормативно-правових актів у випадках, коли вони

пом'якшують або скасовують відповідальність особи, стосується фізичних осіб і не поширюється на юридичних осіб. Але це не означає, що цей конституційний принцип не може поширюватись на закони та інші нормативно-правові акти, які пом'якшують або скасовують відповідальність юридичних осіб. Проте, надання зворотної дії в часі таким нормативно-правовим актам може бути передбачено шляхом прямої вказівки про це в законі або іншому нормативно-правовому акті.

Відповідно правомірність поведінки особи, зокрема дотримання нею норм податкового законодавства, слід визначати із застосуванням законодавства, яке діяло на момент вчинення відповідних дій або бездіяльності такої особи.

У свою чергу, заходи відповідальності, які можуть бути застосовані до особи-порушника, слід визначати на підставі законодавства, яке є чинним на момент виявлення та застосування відповідних санкцій.

Таким чином, оцінка правомірності поведінки платників податків здійснюється на підставі норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що діяло на момент вчинення відповідних дій. Водночас, заходи відповідальності, які підлягають застосуванню за вчинені платниками податків порушення, повинні визначатися згідно з нормативно-правовими актами, чинними на час виникнення відповідних правовідносин, тобто на час застосування відповідальності, зокрема винесення відповідних податкових повідомлень-рішень.

Також, суд не приймає до уваги доводи представника позивача про те, що підприємство повторно притягнуто за одне й те саме правопорушення, оскільки штрафні санкції застосовані за різні за складом правопорушення: неподання звіту та несвоєчасне подання звіту, за кожне з яких [Податковим кодексом України](#) встановлена відповідальність.

У відповідності до частин першої, другої [статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України](#) кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених [статтею 72 цього Кодексу](#). В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Відповідачем під час судового розгляду справи доведено правомірність прийнятого податкового повідомлення-рішення.

Водночас, докази подані позивачем, не підтверджують обставини, на які він посилається в обґрунтування позовних вимог та ґрунтуються на помилковому тлумаченні останнім норм діючого законодавства.

З огляду на зазначене та беручи до уваги достатній і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, суд дійшов висновку, що викладені у позовній заяві доводи

позивача та надані пояснення його представниками під час судового розгляду є не обґрунтованими, а його вимоги такими, що не підлягають задоволенню.

Керуючись статтями [86](#), [158-163](#), [167](#), [186](#), [254](#) [Кодексу адміністративного судочинства України](#),

постановив:

Відмовити Державному підприємству "Народицьке спеціалізоване лісове господарство" у задоволенні позовних вимог.

Постанова набирає законної сили у строк та у порядку, що визначені [статтею 254 Кодексу адміністративного судочинства України](#), і може бути оскаржена до Житомирського апеляційного адміністративного суду через суд першої інстанції у порядку, визначеному [статтею 186 Кодексу адміністративного судочинства України](#), шляхом подачі апеляційної скарги протягом десяти днів з дня отримання копії постанови.

Суддя
О.Г. Попова